

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnštvo je v Franči-
škanski ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo
uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-
frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
sahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
nju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Vesela znamenja.

V vrstah narodno-napredne stranke je nastalo v najnovejšem času živahno gibanje. Na deželi se to sicer še ne zapaža, ali v Ljubljani mora zapaziti tudi oni, ki samo površno zasleduje razne pojave v našem javnem življenju, da se narodno-napredna stranka probuja iz spanja in stopa na dan, v boj, s silo, ki pri njej do sedaj ni bila v navadi, ali se pa vsaj pokazovala ni pogostokrat.

Vzrok temu gotovo niso samo bližajoče se občinske volitve, kar sicer tudi vpliva na to, da razvija narodno-napredna stranka malo življejšo akcijo, nego splošna želja po borbi za napredujočim klerikalizmom, ki se je polastila vseh onih naprednih Slovencev, ki še niso obupali in verujejo v premagljivost klerikalizma.

In klerikalizem je res premagljiv, ker je našemu narodu kot protinardna struja škodljiv in končno bo moral spoznati to škodljivost, ki je očitna, ves narod. Kadar pa ves narod spozna to, takrat bo klerikalizem premagan.

Bojevitost, ki se zapaža v najnovejšem času v vrstah narodno-napredne stranke je torej veselo znamenje, da ima narodno-napredna stranka v sebi dovolj moči za boj s klerikalizmom in dokaz, da se slovenski naprednjaki niso dali sugerirati mnenja o nepremagljivosti raznih Susteršičev, Lampetov in Stéfetov, o katerih trobi dannadan na ves glas naš ljubi „Slovenec“, da bi potolažil svoje pristaše in po možnosti dekuražiral naprednjake.

Prva zadača naprednih Ljubljancanov mora biti sedaj: rešiti Ljubljano in onemogočiti klerikalno-nemško vladno zmago pri občinskih volitvah. Ako se bo delalo in ako vsak naprednjak stori svojo dolžnost, bo zmaga nad vladno-nemško klerikalno koalicijo lahko sijajna in taka ona pravzaprav tudi mora biti; ker gospodom na Bleiweisovi cesti, v kazini in Katoliški tiskarni se mora pokazati, da so se zastoj trudili in skrupicali za Ljubljano občinski volilni red, kakršnega nikjer na svetu ni.

Po zmagi v Ljubljani se mora začeti pa delo na deželi. Ljubljana mora biti luč, ki bo svetila po vsi Sloveniji, iz nje se morajo zanašati napredne ideje v poslednjo hribovsko vas na Slovenskem, ker za napredno stvar na Slovenskem ni storjeno vse še s tem, da ostane napredno samo naše središče.

Pisali smo že svoj čas, du mora stopiti narodno-napredna stranka v ofenzivo, da se ne sme omejevat samo na obrambo svojih dosedanjih trdnjav.

Na tem stališču stojimo tudi danes, ker vemo, da bodo klerikalci bridko občutili izgubo vsake posamezne vasi, vsakega posameznega svojega pristaša. **Boj se mora zanesti v vsako vas, to bodi od-**

govor naprednih Slovencev na klerikalno bahaštvo!

Klerikalci niso slabi taktiki, ker drugače ne bi bili danes tako močni kot so. Ali eno taktično napako so storili, ki se bodo še kesali radi nje: Ko so postali močni, so postali bahači in mislili so, da bodo z bahaštvom preslepili vse in uničili narodno-napredno stranko popolnoma.

Zmotili so se. Bahaštvo je samo po sebi zoprno, odurno in izziva odpor. Tudi odpor v vrstah narodno-napredne stranke proti klerikalnemu terorizmu je v veliki meri uspeh tega klerikalnega bahaštva in nadutosti.

Iz slovenskih krajev.

Iz Podrečja pri Domžalah. Pod tem naslovom je hotela naša občina postati sloveča, ko se je šlo za občinske volitve. Danes pa imamo bolj važen posel; oglejmo si občinske ceste ter občinski odbor. Občinska cesta iz Vira v Kamnik je pod vsako kritiko in se je bati, da ne ostaneš z upreženo živino v blatu, pa saj ni čuda, na tej cesti se ni že 6 let blata ostrgalo, še manj pa nasulo. Vprašamo torej, kje pa so tisti lepi denarci in zakaj so isti, ali mar ne tudi za vzdrževanje cest? Kje pa je sedaj naš „zaslužni“ g. župan in njegov odbor? Sedaj nas prepričajte o vašem v obče koristnem delovanju, sicer nam živina v blatu pogine. — Posebej pa se imamo pogovoriti z načelnikom cestnega odbora g. Fr. Majdičem. Ta gospod vleče letno 500 K plače pa samo za njegovo „dostojanstvo“, ceste so mu deveta briga, osobito cesta v Moravce. Kaj mislite, g. načelnik, če Vi svoje moke v Moravce ne vozite, da je potem vseeno in da bomo pustili svojo živino vsled Vaše malomarnosti v blatu poginiti. Ne, če ne mislite svoje dolžnosti vestno izpolnovati, ali če niste zmorni si prisvajati lepo doneči naslov „načelnika“, potem odložite ta nezaslužni „titel“, osobito ker imamo zadosti zmornih in delavnih mož in ker jim ne bode na „titelnu in na kroničah“ toliko ležeče kakor Vam in ker bodo v resnici delovali za občni blagor.

Iz Novega mesta. Mesto občinskega tajnika v Novem mestu se je oddalo šmihelsko-stopišnemu občinskemu tajniku Leopoldu Štruklju, ki je celih 16 let sužnjeval znanemu klerikalnemu županu Zrcu, vulgo Štemburju. V zahvalo ga klerikalni občinski svetniki niso hoteli niti stalno nastaviti. — Predsednik tukajšnjega okrožnega sodišča, dr. Kavčič, je nastopil dopust in bo gotovo kmalu vložil tudi prošnjo za vpočenje. Nadomestuje ga sedaj najstarejši občinski svetnik Gaudini. — Kandijška hranilnica mora biti res že v velikih zadregah. Sklenila je, da bo od sedaj naprej sprejemala tudi vloge po eno krono. Iz tega se jasno

razvidi, da ta klerikalna trdnjava ne stoji preveč na trdnih nogah.

Slovanski Jug.

Iz Hrvatske. Hrvatska kriza je dosegla vrhunec. Iz odgovora predsednika srb.-hrv. koalicije dr. Grge Tuškana na znano banovo pismo se vidi, da je koalicija pretrgala vse odnose z banom Tomašićem. To potrjujejo tudi izjave najuplivernejših hrv.-srb. politikov koalicije, dr. Medakovića in dr. Nikolića. Ban je to razumel tako, da koalicija kot relativna večina nima volje, da z njim obuje drugače kot parlamentarno — v saboru. In res, ban je že predložil kralj. kabinetni pisarni, da se hrvatski sabor skliče na ponovno zasedanje. Sabor se sestane, kakor javljajo zagrebški listi, najbrže 5. ali 9. t. m. Organa hrv.-srb. koalicije, „Hrv. Pokret“ in „Srbo-bran“ napadeta srdito bana Tomašića radi protizakonitega stanja (ex-lex-a), ki je nastopilo na Hrvatskem s 1. decembrom. Kriv je temu edino ban Tomašić, ki je odgodil sabor brez vzroka, ker je otročje mislil, da bo s tem vplival na hrv.-srb. koalicijo, ali ta je premagala Raucha, Aehrenthala, Forgacha, Friedjunga in mnoge druge, pa bo premagala tudi Tomašića. Ves narod hrvatski in srbski na Hrvatskem stoji na strani koalicije in obnovevte sabora se pričakuje z največjim zanimanjem.

Pašić o položaju v Srbiji in o potovanju kralja Petra. „Le Temps“, organ francoskega ministrstva zunanjih del priobčuje izjavo srbskega ministrskega predsednika N. Pašića o sedanjem notranjem političnem položaju v Srbiji. N. Pašić pravi: „V državi je mir. Srbija dela. Koalicijaska vlada (starih in mladih radikalcev) hoče popolnoma izvesti program, ki si ga je nadel. V skupščini moramo spraviti pod streho še nekoliko vojnih in finančnih zakonov. Pripravljamo se, da ustanovimo ravnovesje v proračunu za l. 1911. Dohodki se povečajo z zakonom o raznih taksah. Ali namen tega zakona ni samo, da se ustanovi ravnovesje v proračunu, nego pričakujemo mnogo večje dohodke, ki povzdignejo naše finance v slučaju hudih let, ki nam jih morda priinese bodočnost. Kadar bo ta program izvršen, bomo videli, če najde način, da se vtrdi nov skupni program dela za obe radikalni stranki, ki želita vzdržati koalicijo čem dalje.“ V istem listu se je izjavil Pašić o bodočem potovanju kralja Petra in je rekel, da se je potovanje moralo odgoditi radi bolezni prestolonaslednika Aleksandra, ki je sedaj — hvala bogu — popolnoma ozdravil. Kralj Peter bo potoval najprej v Rim v obisk italijanskemu kralju in sicer v januarju prihodnjega leta. Pri tej priliki poseti kralj Peter tudi druge prestolnice, v prvi vrsti Pariz.

Kralj Nikita prireja gostije. Belgraj-skemu „N. Vremenu“ javljajo s Cetinja, da je kralj Nikola povabil po ministru notranjih del okoli sto najstarejših črnogorskih bojnikov, da bi bili njegovi gosti o božičnih praznikih. Kralj misli povabiti tudi nekega italijanskega časnikarja in nekega fotografa, ki bo fotografiral kralja v družbi z njegovimi bojnimi tovariši za italijanske ilustrovane liste. Kralj Nikita se torej gosti, paradira, zabava in fotografira, a toliko najboljših sinov Črne Gore trohni že dve leti v temnih ječah v Podgorici, tudi po razkritih prof. Masaryka, iz katerih je jasno razvidno, da je črnogorska kakor zagrebška velezdaja delo hudičeve roke v belgrajskem avstro-ogrskem poslaništvu! Res, srce ima trdo kot kamen ta kralj Nikita.

Srbske šole na Turškem. Dosledna svoji politiki uničevanja onega dela srbskega naroda, ki živi v mejah turškega cesarstva, noče dovoliti turška vlada zopetne otvoritve onih srbskih šol, ki so bile letos zaprte. Skopljanska „Zakonitost“ edini srbski list na Turškem, poroča, da je turška vlada otvorila zopet ne narodnostne šole, samo srbskih ne. Belgrajska „Tribuna“ pravi, da je to izzivanje Srbov od strani Mladoturkov.

Iz Bolgarske. Bolgarska vlada name-rava predložiti sobranju predlogo za povečanje topničarstva. Takoj po novem letu se začne s preureditvijo artilerije in bo število artilerijskih polkov podvojeno. Nove topove naroči vlada v Nemčiji.

Splošni pregled.

Avstrijsko-srbska trgovska pogodba je bila principijelno z veliko večino sprejeta, proti je glasovalo samo 22 poslancev, 41 je bilo odsotnih. Minister Milanović je na koncu svojega govora poudarjal veliko važnost trgovske pogodbe z Avstrijo. Kazal je na pomen političnega miru med obema državama in na ugodnosti, ki jih ima za državo trgovska zveza s sosednimi državami. In te ugodnosti, je rekel minister, bo Srbija porabila, da povzdigne gospodarsko, kulturno in vojaško moč svojega naroda in da s tem ugodni željam srbskega naroda. Govor ministra Milanovića je napravil na vse pričujoče globok utis.

Car o Tolstem.

V Avdijenci, ko je ministrski predsednik Gučkov referiral carju o obstrukciji v državnem svetu, je prišla beseda tudi na proslavo Tolstega. Car je izjavil, da je oseba stvar vsakega državljanca, ali se udeleži proslave ali ne, vlada pa, da nima vzroka, da bi se vtikala v te zadeve.

Zakon o stavki.

V četrtek pride v francoskem parlamentu na vrsto zakon o stavki, ki ima na-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[174]

Cezar se je dal obkoliti. Toda zdaj se je izpolnilo Ragastensovo prorokovanje. Ne da bi se mu zdelo vredno odbijati čete, ki so ga naskakovale ob straneh, je Cezar poglaval svojo armado naprej, da se je z nepremagljivo silo zarila v središče zaveznikov armade kakor ogromen klin iz železa in jekla . . .

Dobro uro so se držali zavezniki . . . Kri je tekla v potokih, mrtva trupla so se kopičila na polju. Ragastens in z njim pešiča konjenikov, je neprestano naskakoval. Drl je naravnost, ne pazec na svojo varnost, v sredo najgostejšega meteža, ter iskal smrti. A smrt ga ni hotela pokositi! . . .

Vračajoč se z enega teh naskokov, ki so zadrževali Cezarjev pogon, je nenadoma zagledal grofa Alma in kneza Manfredi obdana od trume Švicarjev. Ragastens se je na čelu dvajsetorice jezdecev zapodil nad nje. Ta hip pa je sovražna sulica razparala grofu Alma grlo: kri je brizgnila daleč naokrog in grof je padel z razprostrtimi rokami in skrčenimi pestmi.

Okrog njegovega trupla se je razvil srdit boj. Ko je Ragastens videl, da živi samo še Manfredi, obkoljen od vsake strani, in pedeseterica vojniki, ki jih je imel okrog sebe, se mu je zasvetilo v duši od brezmejnega obupa.

„Ura smrti je prišla! . . .“ je mislil sam pri sebi.

Obenem se je zapodil naprej ter zagnal enega tistih strašnih bojnih krikov, mogočnih in groznih kakor možje,

ki se pobijajo na bojiščih, davljeni od tesnobe smrtnega trenutka.

V hipu je bil pri skupini, ki je obdajala kneza. Starec, gologlav, okrvavljen, ves strašen za pogled, se mu je nasmehnil. Ragastens je videl ta smehlaj in kriknil:

„Zdaj izpolnim besedo! . . .“

Njegov naskok je bil čudež in blaznost obenem. Zapodil se je v sovražne sulice, izpodbodel konja in vrgel meč od sebe . . . In čez par minut strelovitega skakanja in bliskovito naglih obratov se je našel živega, osupel nad tem, da je živ, sredi široke praznine: preplašeni sovražniki so bežali na vse strani.

V tem trenutku je deset korakov pred njim zagrmel pok arkebuz. Ragastens je slišal kroglo, ki mu je zažvižgala mimo ušesa. Nato pa se je za njegovim hrbtom oglasil zamolkli krik — krik, v katerem je odmevala cela neizmernost obupa.

Obrnil se je . . . In zagledal je kneza Manfredi, ki se je zvalil raz svojega konja ter padel na zemljo nedaleč od trupla grofa Alma.

Ragastens je skočil na tla, ter stekel h knezu. Svinec je bil zadel starca v sredo čela. Toda mrtev ni še bil. Krčevito obračaje oči v njihovih jamah, se je z nečloveškim naporom poizkušal vzdigniti. Ko se je Ragastens sklonil čezenj, je Manfredi odnehal; gotovo je iskal le njega . . .

„Gospod“, mu je dejal Ragastens s tistim blaznim glasom krvavih poljan, v katerem uho ne sliši ničesar človeškega več, „gospod, vi ste mi priča, da sem storil vse, da bi izpolnil svojo besedo . . .“

„Da!“ je pokimal knez.

„Ni se mi posrečilo . . . Toda bitka še ni končana . . .“

Umrite v miru, gospod . . . Jaz pridem za vami . . .“

„Ne!“ je dahnil starec s strašnim naporom.

„Kako . . . da ne? . . .“

„Jaz . . . nočem . . . tega . . .“

„Vi nočete, da umrjem?“ je zakričal Ragastens, ves blazen od radosti.

„Tako . . . je!“

„Zakaj . . . oh . . . zakaj? . . .“

„Živite . . . za njo! . . .“

Ragastens je pokleknil in solze so se mu udrle po licih, rišoče dvojno progo med črnim prahom, ki je pokrival njegov obraz. Manfredi je še hotel govoriti. Toda njegova glava, ki jo je bil dvignil, je težko padla nazaj. Slabotno je zavzdihnil. In — končano je bilo . . . Knez Manfredi je bil mrtev . . .

Takrat se je Ragastens sklonil, privzdignil njegovo blede in okrvavljeno glavo ter pritisnil poljub na isti kraj, kjer jo je bila krogla prebila. Ko se je vzvračal, je bil tudi njegov obraz ves blede, toda usta vsa rdeča od krvi. In to mu je dajalo videz, kakor da si je nadel strašno krinko . . .

Ozrl se je naokoli, ter zagledal Kapitana, ki mu je bil sledil. Nato je pobral široki meč kneza Manfredi, skočil na konja ter jel motriti položaj, dočim se mu je srce krčilo v krčevitem boju nasprotnih čuvstev.

Poglavarji zavezniške armade so se bili zbrali okrog njega, kolikor jih je bilo še živih. Bitka je bila izgubljena, in vsak hip je kazalo, da se hoče poraz izpremeniti v katastrofo. Čete zaveznikov so bežale na vseh straneh, metale orožje odsebe, ter drevile proti soteski.

„Izgubljeni smo!“ je dejal neki glas v Ragastensovi bližini.

(Dalje.)

men, da se za vse bodoče čase država zavaruje pred katastrofo, ki bi jo lahko povzročila splošna stavka. Po zakonu bo sedaj sabotaže in hujskanje kaznovano s kaznijo od enega meseca do pet let, oni, ki bi se odpovedali delu, zapadejo kazni od 6 mesecev do 2 let. Železničarjem je prepovedano izstopiti iz službe. Zakon določuje krajevne odbore in centralni odbor, ki v slučaju stavke posreduje. Ustanovi se skupno sodišče, v katerem bodo zastopniki vlade in delavstva; sodnika imenuje senat. Razsodba tega sodišča pride v parlament in šele v parlamentu dobi svojo veljavo. Vprašanje je, kak odmev bo našla ta Briandova predloga.

Asquith in Grey o volitvah.

V volilnem oklicu, ki ga je izdal Asquith na svoje volilce, se pravi, da je od sedanjih volitev odvisna vsa bodočnost demokratske vlade: Reforma, ki so jo pripravljali sprejeti lordi in ki jo liberalci pobijajo, bi pomenila dvojni veto zgornje zbornice. Enako je govoril Grey o pomenu volitev.

Irci o volitvah.

Irska nacionalna stranka izjavlja v svojem volilnem pozivu, da je poraz lordov predpogoj za nadaljni razvoj komerul. Ostro napadajo unioniste, češ, da imajo na razpolago denarna sredstva, s katerimi hočejo pridobivati irske volilce. Irska stranka stoji na stališč popolne narodne samostojnosti.

Belgijska dedščina.

Odločilne osebe na dvoru si prizadevajo, da bi se dosegla poravnava med vlado in med princso Lujizo, da bi se izognili težkemu in dolgemu procesu. Ponujali so princesi čez 10 milijonov frankov. Včeraj je baje že odločil zastopnik princeze Lujize tožbo proti belgijski državi.

Boj na črnogorsko-turški meji.

Med Črnogorci in turškimi četami na meji se je vnel v noči boj, pri katerem so Črnogorci dobili v svoje roke turških utrdb. S Črnogorci so se bojevali tudi Arnauti, ki so bili pribežali čez mejo. Turška vlada je na Cetinju protestirala proti postopanju Črnogorcev.

Parkelj dr. Šusteršič.

Starejši Ljubljančani se še spominjajo, da so svoj čas, ko je bil Karol Dežman naš najhujši narodni nasprotnik, oni ljudski umetniki, ki upodabljajo Miklavž in Parkelje, napravljali slednje z grabljami mesto z vilami.

Hoteli so s tem persifilirati Dežmana, ki je bil v svoji mladosti s pesnijo „Prokleto grablje“ sam ožigosal mladenca, ki se je izneveril svojemu narodu.

Sedaj pa je prišel eden teh ljudskih umetnikov na misel, napraviti Parkelje z dr. Šusteršičevim obličjem. Kot uzorec mu je služila karikatura, ki jo je svoj čas priobčilo „Jutro“. Ideja je gotovo izvrstna. Vse dobro nam prinese Miklavž, vse slabo pa imamo od Parkelja. Odkar je dr. Šusteršič na vrhuncu svojega političnega vpliva, zadelo je naš narod najhujše zlo, ki si ga moremo misliti. Pod njegovo zaščito dobili smo v Ljubljani nemško gimnazijo, pod njegovim vplivom ni bil Ivan Hribar potrjen ljubljanskim županom in pridejo v občinski svet po mnogih letih zopet Nemci, pod njegovo strahovlado dobili smo Elsnerja in so začeli naš jezik zapostavljati in zatirati v vseh uradih.

Mali listek.

Književnost, gledališče in umetnost.

OTROŠKI ODER.

(Igrice za mladino otroških vrtcev in ljudske šole. Sestavila Marica Gregoričeva. Izdala, založila in natisnila „Učiteljska tiskarna“. Cena K 1-50.)

V mesecu decembru, ko se približa prijatelj mladine, sv. Miklavž in ljubeznivi božič, čas tihih družinskih radosti, se polni književni trg s spisi za mladino. Saj je lepa knjiga ravno za mladino najprimernejši dar in se je tudi otroci najbolj razvesele. V lepi mladinski knjigi je združena zabava in pouk in obojega je mladini potreba. Knjiga ima takoj v prvih začetkih velik vpliv na mlada srca, zato je velikega pomena v naši narodni vzgoji mladinska književnost. Moramo si priznati, da nam v tem oziru mnogo, mnogo manjka. Le pogledjmo velike izločke v oknih nemških, čeških i. dr. knjigaren, kaka krasna dela nudijo staršem, da morejo z njimi razveseliti svoje otroke. Pri nobeni knjigi ni zunanja oprema tako važna, kakor pri mladinski knjigi, vsaka črta v ilustracijah je važna, vsaka beseda pride do pomena. Ako stopimo v teh dneh pred naše slovenske knjigarne vidimo, da imamo nekaj, a to daleko ne zadostuje. Knjigarna Schwentner ima nekaj lepih ilustriranih izdaj, toda premalo jih je še. Potrebujemo lepih mladinskih knjig, potrebujemo jih za naše družine v sredini, še bolj pa za mladino na narodni meji. Kakršno knjigo bomo dali mladini, taka bo mladina.

Vox populi, vox dei! Kakor čujemo, so moderni Parkelji prav dobro pogodeni. V ponedeljek 5. t. m. dobili jih bo na Miklavževem trgu v vseh velikostih.

Dnevne vesti.

Iz uredništva. Notica o javnem shodu v Udmatu v predvčerajšnji številki je prišla v list brez znanja glavnega urednika, ki je bolan in mu ni mogoče pregledati vsega, kar pride v list. V tej notici je bila storjena krivica gosp. Valentinu Fortiču, kar obžalujemo. — Gosp. Vitomil Feodor Jelenc nam javlja, da se njegove misli v feljtonu „Gledališče in kritika“ ne nanašajo na recenzije v našem listu. Obenem izjavlja g. Jelenc, da bo ob priliki točnejše označil svoje stališče tudi glede druge polovice gori omenjenega feljtona.

Klerikalna nesramnost. „Slovenec“ odgovarja na naš včerajšnji uvodnik s tem, da prav po rimski maniri laže. Pravi namreč, da je naš gl. urednik pri sodni obravnavi s Skrljem tajil, da bi bil l. 1908. v Ljubljani, faktično pa je bila stvar taka: Naš gl. urednik je protestiral proti naslednjemu začetku obtožnice: Toženi Plut je stanoval koncem leta 1909. v Belgradu. Od tamkaj je prihajal v Ljubljano, proučeval tukajšnje politične razmere z namenom, da prične izdajati v Ljubljani nov slovenski dnevnik z naslovom „Jutro“. Nasproti temu je izjavil naš glavni urednik: da on ni prihajal koncem l. 1909. v Ljubljano, ker se je v sredini avgusta lanskega leta stalno naselil v Ljubljani, a v l. 1908. se sploh ni govorilo pri obravnavi, kar lahko spričujejo gg.: sodnik, dr. Frlan, Skrlj, Pirc, poročevalec „Slov. Naroda“ in — Štefe, ko bi bil pošten in resnicoljuben človek. Ali ravno ta bivši človek je napravil pravo klerikalno lumparijo, ker trdi, da je naš glavni urednik tajil, da bi bil l. 1908. v Ljubljani, ko se o tem niti govorilo ni pri obravnavi! Vsi oni, ki so bili pri tej obravnavi, vidijo sedaj, kak nesramen lažnik je „Slovenec“ urednik Štefe!

Čemu bi tajil naš glavni urednik, da je bil 20. septembra 1908 v Ljubljani? Saj se ni pred nikomur skrival, živel je v Ljubljani cela dva meseca, bil je pravilno prijavljen pri zgaševalnem uradu in je govoril celo s Štefom pred Prešernovim spomenikom, takoj po aretaciji dr. Pegana! Videli so ga vladni uradniki in stotine drugih ljudi in čemu torej tajiti? Infamnost naših klerikalcev je res brezmejna: „Jutro“ jim je na poti in ker nikakor neče „zapspati“, kakor so oni to vedno pričakovali, bi hoteli spraviti našega gl. urednika v preiskavo radi septembrskih dogodkov. Dobro, naj se vpelje ta preiskava — našemu gl. uredniku ne bo težko dokazati (ker ima priče za to), da je poskušal na demonstrante parkrat pomirjevalno vplivati, sicer je pa samo opazoval in izvrševal svojo častniškarsko dolžnost. Štefe naj torej kar ovadbo napiše — izurjen je v tem gotovo.

Deželosodni predsednik Elsner je prišel z uradovanjem. Kaka dva dni bo trajalo predstavljanje. Pravijo, da bo notranje uradovanje nekoliko „nategnil“, to se pravi: upeljal strogo nemško uradovanje v vseh referatih. Svetovali bi pa gospodu Elsnerju, da naj respektira slovenščino, ker onih drobtinic pravice, ki smo si jih priborili po dolgih in težkih bojih, si ne bomo dali jemati! Tudi slovenska potrpežljivost ima svoje meje, to naj si zapomni Elsner in — „Volksrat“.

Velike važnosti, ki jo ima knjiga za mladino, se zavedajo vsi krogi in srečna mladina večjih narodov ima na izbiro krasnih del. Pa ne samo knjiga ima pomen za otroka, tudi igrača je važna stvar in laterna magica in otroško gledališče. Zato se povsod skrbijo, da dobe otroci prave igrače, da dobe lepe slike in lepo gledališče. Posebno važno je gledališče, ki upliva na otročjo domišljijo. Zato se sestavljajo društva mladino-ljubov, ki skrbijo za t. zv. marionetno gledališče in za primerne snovi, ki se kažejo otrokom v tem „pupenteatru“, ker ni vseeno, kakšne so podobe raznih kraljev, kraljic, princev i. t. d. in ni vseeno, kaka je vsebina, treba je najti primerne snovi otroški duši. Svet je otroku bajka in bajka je najprimernejša poezija, ob kateri se veseli, zabava in uči mlado srce. Poleg nje ima mesto edino še basen. Basen in bajka dajeta najlepšo snov za pravljice, za storije, za predstave. Zato imamo v mladinski literaturi obdelane basni in bajke za vsa leta otroške dobe, od onih prvih preprostih slik, ki jih spremlja priprost verz, pa do Andersenovih pravljic, ki zaključujejo mlado dobo.

Pri nas takih izdaj manjka in jih skušamo nadomestiti z raznimi otročjimi povestmi in tudi igrice in prizori gori navedene knjige imajo namen zamašiti vrzel v naši mladinski literaturi ter podati nekaj stvari za otroški oder.

Srečni otroci po mestih imajo vsaj o božiču priliko videti na odru „Snežulčico“ ali „Trnulčico“, toda kjer tega ni na de-

Shod narodno-naprednih volilcev in volilk priredi „Gospodarsko društvo za šentjakobski okraj v Ljubljani“ v nedeljo, dne 3. decembra ob 3. uri popoldne v gostilni pri Ribiču na Dolenjski cesti ob Dolenjskem mostu. Na shodu bo poročal deželni poslanec g. dr. Ivan Tavčar o delovanju deželnega zbora in pogubnih sklepih, ki jih je storil deželni zbor za Ljubljano, a g. dr. Švigelj bo poročal o političnem položaju. Priporočamo naprednjakom, da se udeležijo shoda v čem večjem številu.

Razmere na kranjskih sodnijah. Poročajo nam: Pri deželni kakor okr. sodnji v Ljubljani in pri okrajnih sodnijah na deželi je mnogo pisarniških uradnikov, posebno višjih oficijalov, ki so že zdavnaj doslužili svojih 35 službenih let in s tem tudi pokojnino. Vmes so celo taki, ki imajo že več kot 40 in celo čez 45 službenih let. Cisto naravno, da ti gospodje vsled velike starosti ne morejo več opravljati svoje službe. Zato po kranjskih sodnijah kar mrgoli različnih oficijantov in pisarniških pomočnikov, ki morajo za borno plačo nadomestovati doslužene uradnike. Ti pisarniški oficijanti in pomočniki, ki s svojimi uradniškimi izpiti, za katere so se morali toliko truditi in mučiti, čakajo zama; nekateri že več ko 10 celo 12 let, da bi bili imenovani uradnikom, a so jim še dosluženi uradniki na potu. Zato so primorani iskati si drugih služb, ker jim gnotne razmere ne dajo obstanka v sodni službi. Nadalje je veliko sodnih slug s pisarniškim oziroma zemljeknjižnim izpitom, mej temi tudi dovolj dosluženi vojakov z uradniškim certifikatom, ki pa so morali postati slugi, ker jim je pot do napredka zaprta. Na deželi se nahaja mnogo uradnikov z veliko rodbino in šolo-obveznimi otroki, katere morajo, če jih hočejo svojemu stanu primerno vzgojiti pošiljati v mesto v šolo. Posledica tega je, da mora potem družina doma varčevati in stradati. Torej gospodje, umaknite se, odidite v zasluženi pokoj in naredite prostor mlajšim močem. S tem boste naredili uslugo sebi, mlajšim močem in vrh tega še bankerotni avstrijski državi, kajti mlajše moči so veliko cenejše.

„Slavisches Tagblatt“ prodaja v Ljubljani po 14 vinarjev izvod tobakarna Dolenc v Prešernovi ulici.

Južna železnica in njena finančna mizerija sta krivi, da pri ljubljanskem kolodvoru še zdaj, ko se prične zgradba belokranjske in dalmatinske železnice ne pokaže nobene volje, da bi pričela s potrebnimi preuredbami. Klerikalci, kje ste? Saj imate toliko vpliva, da po vaših besedah vse kar trepata pred vami. Uporabite vendar že enkrat ta svoj ogromni vpliv — v korist slovenskega občinstva!

To pa res ni lepo. V ponedeljek je umrl v Ljubljani užitiški paznik Lenard Kramar in v torek je bil pogreb. Vdova je pravočasno obvestila ravnateljstvo o dnevu in uri, kdaj bo pogreb, ali to ni smatralo za potrebno, da bi o tem obvestilo — kakor je to sicer navada — njegove stanovske tovariše, ki bi ga gotovo spremili k zadnjemu počitku. Malo več pietete bi pač moralo pokazati ravnateljstvo napram umrlemu uslužbencu in tudi malo več ozira do njegovih tovarišev, ki bi se bili radi udeležili pogreba, pa niso vedeli kdaj se vrši.

Koncert „Zveze slovenskih pevskih društev“. S tem koncertom počasti „Zveza“ tudi izmed mladih najplodovitejšega in ljubljanskega skladatelja g. E. Adamiča. Zastopani je na vzporedu z 5 zbori, med njimi dva še nenatisnjena. Njegovi zbori so lahki,

vendar vedno muzikalno izborno izdelani. Vsak narod bi mogel biti ponosen na tako nadarjenega skladatelja. — V dosedanjih črticah smo na kratko opisali nastopajoče pevske zборе, deloma skladbe, ki se izvajajo in skladatelje, katerih dela so na sporedu. Ako še omenimo nastop popolnega orkestra „Slovenske Filharmonije“, ki izvaja pod vodstvom kapelnika g. Czajaneka 3 velike slovanske skladbe, smo dokazali, da čaka občinstvo na tem prvem „Zvezinem“ koncertu izreden muzikalen užitek, ter smo uverjeni, da bo v nedeljo velika dvorana „Nar. doma“ popolnoma zasedena, osobito še ker je vstopnina jako nizka, sežejo po 2 in 1 krono, stojišča po 60 vin., dijaške vstopnice po 30 vin. Začetek koncerta bode točno ob pol. 5. uri, tako da se oni kateri žele, po koncertu lahko udeležijo še gledališke predstave.

Skupščina Zveze slovenskih pevskih društev se vrši v nedeljo 4. t. m. ob 10. uri popoldne v prostorih „Glasbene Matice“. K skupščini nimajo pristopa samo odposlanci društev, ampak sploh vsi člani v „Zvezi“ stoječih pevskih društev. Vsak član ima pravico interpelovati, predloge staviti in vdeleževati se debate.

Slovensko gledališče v Mariboru. Ker se za Miklavžev nedeljo 4. decembra t. l. obeta velikanski obisk, opozarjamo, da so vstopnice v predprodaji g. V. Weiskla v Gosposki ulici. Igra se bajna igra v treh slikah: „Janko in Metka“. Po igri nastopi Miklavž in njegovo spremstvo, da obdaruje otroke, velike in male. Začetek je točno ob 4. uri popoldne. V nedeljo 11. decembra 1910 se pa uprizori zgodovinska igra „V znamenju križa“.

70 letni jubilej. Danes praznuje prof. g. Makso Pleteršnik 70 letnico svojega rojstva. Jubilar je bil svoje dni na l. drž. gimn. v Ljubljani eden najbolj sposobnih in spoštovanih učiteljev. Izdal je znan veliki slovensko-nemško besednjak, ki je tudi po njem imenovan. Ureditev tega besednjaka je bilo naravnost ogromno delo in je monumentalne vrednosti. G. jubilaru k njegovemu 70 letnemu rojstvenemu jubileju naše najiskrenejše čestitke.

Tretji zabavni in plesni večer Narodne čitalnice se vrši danes zvečer v Narodnem domu. Na razpolago bodo vsi čitalniški prostori. Ker so se te prireditve med ljubljanskim občinstvom splošno priljubile zaradi fine in prijetne družbe, opozarjamo vse one, ki ljubijo odlične in neprisliljene zabave, da se udeležujejo teh družabnih večerov. Poleg plesa in različnih družabnih zabav je danes na vzporedu tudi dvoje vijolinskih produkcij in poleg lepega bariton-solo dvoje kvartetskih nastopov. Pričetek je točno ob pol. 9. uri. Toaleta družabna.

Plesna vaja pevskega društva „Slavec“ se vsled „Zvezinega“ koncerta ne vrši v nedeljo, temveč v soboto ob pol. 9. uri zvečer v društvenih prostorih, na kar opozarja odbor obiskovalce in obiskovalke.

Društvo davčnih uradnikov za Kranjsko ima svoj 9. redni občni zbor dne 4. grudnia t. l. ob 10. uri dop. pri „Roži“ v Ljubljani. Prosi se prav obilne udeležbe.

II. občni zbor slov. akad. društva „Adrija“ v Pragi se vrši danes dne 3. decembra v društvenih prostorih s običajnim dnevnim redom.

Trpinčenje živali. Kakor smo se sedaj natančno informirali, tvrdka Rosner & drug. katero smo pozivljali, naj pazi malo na svoje hlapce, da ne bodo tako trpinčili konje, istih sploh nima in torej imenovano tvrdko ne zadene nobena krivda. Pač pa

Prava vzgoja mora pokazati, da je dobrota, poštenost i. t. d. lepa stvar, ne sme pa se pretrevati in proslavljati vsake malenkosti, ker se s tem lahko goji hinavstvo in samo navidezna čednost.

Skratka: kakor smo bili knjige veseli, nismo bili zadovoljni, dasi priznavamo pisateljico dobro voljo in radi verjamemo, da se dajo nekatere teh iger dobro porabiti za otroški oder.

Vseh iger v tej zbirki je 12, če smo prav šteli (kazala manjka) in sicer: Darežljivi otroci, Bratovska ljubezen, Zapeljvec, Snežulčica, Kaznovani šaljivec, Lepota slepi, Jagode, Čista vest, Pepelka, Lažnjiva Milena, Cloveški poklic in Jankovo življenje.

Spisala sem pričujoče igre in igrice z željo, da z njimi ustrežem slovenski mladini; zakaj mladina ljubi igre in se z njimi zabava, a si obenem — to vzgojitelj dobro ve — bistri mu in blaži duh“ pravi pisateljica.

Nekaj teh iger se je že igralo v „Narod. Domu“ v Škedenju in nekaj je bilo že tiskanih v „Zvončku“. Vpoštevamo to željo in priznava pisateljici zmožnost. Škoda je le, da bomo prevod „Snežulčice“ skoraj rajše videli, nego kratkih par prizorov, ki jih nudi pisateljica pod tem naslovom. Tudi vila v Pepelki nam ne ugaja. Zdi se mi, da bi bila pisateljica mnogo bolj ustregla potrebi, ako bi bila podala te bajke v dobri dramatični obliki, naj bi že bile lepo prevedene ali predelane. Slog in jezik nam ugajata, parkrat naletimo celo na verze in bi želeli, da bi pisateljica podala naši

želi in po mestih, hočejo si ljudje pomagati z otročjimi igrami, ki jih igrajo in gledajo otroci. Težko je pisati za otroke in težko je napisati lepo igro za otroke. Otrok ima tako čist in neizprijen okus, da ti hitro zameri, ako hočeš iz povesti delati — moralno pridigo. Njegova mlada duša potrebuje poezije — ne življenja. Vesele ga veliki junaki, ki skačejo na konjih čez široke jarke, dopade se mu dobra snežulčica, raduje se nad lesičjo zvitostjo in nad volkovo zabitostjo, stari kralji so mu všeč, in kraljevski sinovi ki so šli po svetu in doživeli bogve kaj. Verjame rad, da čaka dobrega sreča, hudobnega pa kazen, ljubi pridne in pobožne in sovraži hudobne ljudi, tudi pri tem sklene sam, da bo dober in priden — ampak namen mora biti skrit in ne sme kaziti umetnosti.

In proti temu pravilu je grešila pisateljica v svojih igrah, ker vedno daje moralne nauke.

Danas smo že v mladinski književnosti daleč od Krištofa Šmida in se skuša otrokom dati drugačne vzgoje, nego so jo dajali solzavi pietisti, jansenisti in drugi. Ni treba, da se vedno ponavlja zgodba: Pridni Janezek in hudobni Mikec. Ne rečem, da bi navadno življenje ne nudilo snovi za mladinsko literaturo, treba pa se je izogibati tako očitne tendencioznosti. Ravno ta tendencioznost kazi večino teh iger. Takega blaga nam ravno ne manjka, potrebovali smo res kaj dobrega.

Tudi se glasi zastarelo, ako polagamo vso moralo na Boga in na božje plačilo.

naj si našo notico dobro zapomni špediter g. Kralj.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 2. decembra. V današnji seji avstrijskega državnega zbora je ministrski predsednik baron Bienerth predložil proračunski provizorij. Oglasil se je najprej sam k besedi in polemiziral z izvajanjem socialnih demokratov. Rekel je, da je geslo „Proč z vladol!“ sicer zelo enostavno, vendar pa se kljub temu že splošno opaža konsolidacija meščanskih strank v močno vladno večino. Razpravljal je tudi o reformi volilnega reda za gališki deželni zbor. Med njegovim govorom so ga rusinski poslanci neprestano motili in mu burno odgovarjali. Izjavil je, da bo tudi v gališkem deželnem zboru prišlo med večino in manjšino enkrat do sporazuma. Sploh je bilo opaziti, da je bil njegov govor čisto enostaven snubitev novega češkega enotnega kluba. Za njim so govorili še poslanci Rusin Olešnicki, socialist Diamand in Čeh Buřival.

Češki poslanci in „Saatzer Nachrichten“.

Praga, 2. decembra. Današnja številka „Saatzer Nachrichten“ je prinesla imena vseh onih čeških trgovcev in gostilničarjev v Čatecu, ki vzgajajo svoje otroke v narodnem duhu in javno hujša k bojkotu imenovanih Čehov. Češki poslanci so radi tega pozvali predsednika enotnega kluba, dr. Fiedlerja, naj radi tega interpellira ministrskega predsednika bar. Bienertha, kar je ta tudi takoj storil. Bienerth si je nabavil en izvod imenovane številke in je izjavil, da bo že vse potrebno ukrenil.

Bielohlawekova blamaža.

Dunaj, 2. decembra. Na včerajšnji konferenci profesorjev dunajske medicinske fakultete so vsi profesorji medicinske fakultete kakor tudi zdravniki na kliniki izjavili, da takoj, kakor hitro se izvede načrt, da pridejo imenovani zavodi pod nadzorstvo nižjeavstrijskega deželnega odbora, takoj odstopijo, ker nočejo biti pod nadzorstvom Bielohlaweka, ki je namreč predsednik odbora za dobrodelne zavode.

Upokojitev bosenskega deželnega šefa barona Varešanina.

Dunaj, 2. decembra. Že danes je gotovo, da bo šef bosenske deželne vlade, general baron Varešanin v najkrajšem času vpokojen. Vpokojevanje je v zvezi z uspehi njegove politike in izjava, da kroglja, katero je izstrelil dijak Žerajč nanj, ni bila pravzaprav namenjena njemu, ampak cesarju, ki je bil pred kratkim v Bosni. Dalje se smatra kot vzrok vpokojitve tudi protest srbskih poslancev proti antisrbski gonji generala Varešanina v Bosni.

Prestoionaslednik Aleksander odide na Dunaj.

Dunaj, 2. decembra. Srbski prestoionaslednik Aleksander odide še pred Božičem na Dunaj, in sicer popolnoma privatno. Potoval bo kot grof Avala, a vlada ga namerava kljub temu sprejeti z vsemi častmi kot srbskega prestolonaslednika. Prestolonaslednik odide na Dunaj samo radi tega, da se avstrijskemu cesarju osebiti zahvali za sožalje povodom njegove bolezni.

Spremembe v ruskem poslanstvu.

Petrograd, 2. decembra. Ruskim poslanikom v Vatikanu je imenovan baron Zavinski, dosedanjí poslanik Bulazev pa odide v Lizbono. Generalnim konzulom je imenovan konzul Priklonski.

mladini še kaj lepših in boljših prizorov, opozarjali pa bi jo pri tem na jugoslovansko kraljevstvo bajk, iz katerih zaje-memo lahko dovolj lepih snovi za otroški oder. Želimo, da bi se uprizarjalo, kar je v tej zbirki dobrega: morda bodo imeli pri-zori na odru večji uspeh, nego v knjigi. Želimo jim uspeha, dokler ni boljšega.

„SLOVENSKI BRANIK“.

Izšla je šte. 12. tega važnega vest-nika naših pokrajin. Vsebinska mu je sledeča: I. Prekoršek: Ob koncu leta, L. Brunčič in J. Mačkovšek: Majšinsko šolstvo, L. Zbačnik: Draga še ni propala. Družba sv. Cirila in Metoga, Branibor, Z narodnega bojišča, Obrambno delo naših bratov, Kaj delajo naši narodni nasprotniki. Slov. Branik stane samo K 3 na leto, za dijake K 1-80.

DOMAČE OGNJIŠČE.

List za starše in vzgojevalce slovenske mladine. Izšla je 10. in 11. šte. s sledečo vsebino: Šola in Dom, njuno medsebojno razmerje in njuni stiki. Pred. prof. M. Pirnat. Kratki nauki in pravila o koleri. Spisek pri-pomočkov, ki so ob koleri v zdravstveno bolniško strežbo posebno potrebni. Zboro-rovanje za prisilno vzgojo in oskrb (Poro-čilo). Drobline. Domače ognjišče stane K2-50 na letu.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:

Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano*)

Gospod Ivanu Oblaku p. d. Kralj posest-niku in trgovcu s senom na Vrhniki št. 1.

Dalj časa sem me Vi z Vašim stru-penim jezikom obrekujete, najnovejši čas presega to Vaše početje vse meje; sedaj ste me začeli obrekovati proti vsakemu mi-moidočemu človeku (priče na razpolago), da jaz nobenemu ne plačam, da so ljudje neumni, da sploh meni kaj upajo, da mi je vse zarubljeno itd.

Nisem bil tako srečen, da bi toliko podedoval! Ali zavest imam, da sem reelen v kupčijskih zadevah, ne poslužujem se takih podlih sredstev, da bi koga ob-rekoval in mu kradel čast in poštenje. Dokler ni bilo mene na Vrhniki, so Vaši kupčiji rožice cvetele, a sedaj sem Vam jaz „trn v očesu“, tudi me kmetje spoštujejo in mi radi prodajajo svoje pridelke s pri-stavkom „sedaj je kaj“, prej pa ko je bil Oblak sam, je plačal, kakor je hotel; toraj se vidi, kako lepe zaslužke so pri Vas imeli kmetje in producenti!

Na taka in enaka obrekovanja, ki ste mi Vi prizadjali, Vas pozivljem, če imate kaj proti meni, me tožite, ni me pa treba obrekovati, da sem vsakemu dolžan. Kar sem dolžan, bodem plačal sam, in Vi ne boste zame nič plačali, tudi ne z Vašim strupenim jezikom. Če v bodoče ne ne-hate me obrekovati, bodem jaz nastopil proti Vam in poskrbel za sredstva, da Vam se jezik zaveže.

Na Vrhniki, 3. decembra 1910.

Ivan Bajc, posestn. in gostilničar

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odg-vorno le toliko, v kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Spretno šivilje sprejme takoj Minka Bočkaj. Kolodvorska ulica št. 26, II. nadstr. 420 3—2

Moška obleka in perilo se proda. Kje, pove in-seratni biro „Jutra“. 409 10—3

Prazne že rabljene škatle v vsaki velikosti in množini se prodajo v modni trgovini P. Magdič v Ljubljani, nasproti glavne pošte. 419 10 1

Harmonika malo rabljena, na tri vrste, se proda. Zaloška cesta 13, II. nad. 422/2—1

Šivilje in učenke se sprejmejo na Rimski cesti št. 18. 422/2—1

Absolventinja višje dekliske šole in pedagoškega tečaja išče instrukcije. Cenjene ponudbe pošto le-žeče pod „Instrukcija“. 424/1—1

KORESPONDENCA.

Izobrazena gospodična krasne zunanosti, stara 24 let, se želi poročiti z inteligentnim gospodom. — Dopisi s sliko pod naslovom „Mara“ na in-seratni biro „Jutra“. 412/3—2

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Sporod od 3. decembra do 6. decembra. Pritlikavcu se sanja o ženski. (Komično.) V Fjordih najsevernejšega norveškega. (Za-nimiv naravni posnetek.)

Lili Barella. (Varietetni posnetek.)

Pepita. (Drama.)

Gospodar se ne oženi. (Jako komično.)

Dodatek ob 7. in pol 9. uri zvečer:

Pia di Tolomei. (Zgodovinska drama.)

Od Lugana v Italiji do mostu Trosa. (Na-ravni posnetek.)

Hiša

tik kolodvora, z lepim vrtom, v kateri se nahaja trgovina z mešanim blagom, mesa-rija in brivnica se odda z novim letom v najem, eventualno se tudi proda. Slike hiše so na razpolago pri in-seratnem biro „Jutra“.

Dopise je pošiljati na naslov Ivan Rabič, Bohinjska Bistrica št. 48, Gorenjsko.

Franc Paušner

krojač

v Ljubljani, pri „Novem svetu“

javlja slav. občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo se pod ugod-nimi pogoji takoj sprejme v novo urejeno manufakturno trgovino.

Ponudbe pod šifro „A. K.“ na in-se-ratni biro „Jutra“.

Učenec

poštenih staršev se sprejme v večji trgovini na Dolenjskem.

Ponudbe na in-seratni biro „Jutra“ pod „štev. 100“.

FR. ŠEVČIK

puškar, Ljubljana, Židovska ul. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevrke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo lovskih potrebščin po najnižjih cenah. — Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. — Cenovniki na za-htevanje zastoj in poštne prosto.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Lasulje za gleda-lišča od 3 K naprej; brade 1 K, dolge 1 K 20 vin.; krep za brade meter 1 K; lim za brade, šminke, puder in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah. Barve za lase in brado v steklenicah po K 2— in K 4— priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čev-ljarskega mostu.)

Ključavničarski mojster

išče
kompanjona

za večje zelo ugodno podjetje, ki bi bilo brez konkurence edino te vrste pri nas.

Uspeh zagotovljen.

Zahteva se najmanj 10.000 K kapitala in smisel za obrt in kupčijo.

Ponudbe pod „10.000“ na in-seratni biro „Jutra“.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirta
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrasto-vega lesa, močne, trpežne, po-polnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino priprav-ljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki cen!

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne točna postrežba

Posredovalnica za službe

TH. NOVOTNY naznanja slav. občinstvu da je premestila svojo posredovalnico na Dunajsko cesto 14 (nasproti sedanje trgovine).

Obenem najljudneje priporočam tudi mojo bogato zalogo miklavževine in raznih slaščic za božična drevesca v slaščičarni,

Dunajska cesta 11 in Kongresni trg 3. Za obilen poset se priporoča

TH. NOVOTNY.

Božična darila!

Predno si nakupite božičnih daril, bla-govolite si ogledati še moje izložbe in pre-so-dite cene! Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage volje vsaktera pojasnila, da se prepričate in odločite se bodele takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg ali Sv. Petra cesta

Špeeljalna trgovina najnovejših precizij-skih ur (s spričevali točnosti) svoje lastne to-varne ur v Svetl z varstveno znamko „Iko“. Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga, kakor: nastavkov, jedilnega orodja itd. itd., vse v najmodnejšem slogu.

Postrežba strogo solidna! Cene najnižje! Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. — Telefon št. 273. — Brzojavni naslov: „H. Suttner“. Cenik zastoj in poštne prosto!

Lepa in koristna

Miklavževa darila

po že znano najnižjih cenah, dobite v modni trgovini PETER ŠTERK, Ljubljana, Stari trg 18.

Šentjanska premogokopna
družba

je otvorila v Ljubljani, Šelenburgova ul. 7 svojo

prodajno pisarno, kjer se sprejemajo naročila na domači, pri-znane najboljši in najcenejši

karmeljski premog.

Družba hoče na ta način preprečiti, da bi se pri sedanji splošni druginji po-ljubno zvišale premogu cene — obenem pa olajšati odjemalcem nabavo premoga.

Ona razprodaja na drobno. premog tudi ter stane isti za kurjavo K 1-20 pri 50 kg franko in hišo postavljen in to samo v mestnem okrožju.

Razen prodajne pisarne v Šelen-burgovi ulici 7. I. nadstr. sprejemajo naročila sledeče tvrdke: Ivan Babič, Dole-njska c., E. Kavčič, Prešernova ul., Leskovic & Meden, Jurčičev trg, I. Mencinger, Sv. Petra c., B. Sevar, Sv. Jakoba trg, A. Sušnik, Zaloška c., Fr. Trdina, Stari trg, Ivana Tonih, Tržaška c., Uradniško gosp. dr., Kongresni trg. Naročila in denar za premog za Šiško spre-jema g. Lud. Kotnik, trgovec Sp. Šiški.

Miši in podgane

narede največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3—. Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične pasti za miši in pod-gane, ki prekosijo vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljati. Cena pasti za podgane K 8—, za miši K 3-60 do K 5-20.

Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch

kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse šte. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, ko-palne kabine za ptice, ročne, stenske, vzne-in nagrobne svetilke itd.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

C. kr. priv. občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

= Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron. =

12-7 Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka na življenje

	mesece novembra 1910.	od januarja 1910.
Vložilo se je ponudb	1921	19.931
za zavarovano vsoto	K 16,210.937-28	K 161,422.192-69
Izgotovljenih polic je bilo	1598	17.201
za zavarovano vsoto	K 13,065.957-07	K 139,162.007-73
naznanjene škode znašajo	K 657.209-46	K 9,457.376-72

Po lastni ceni zaradi pomanjkanja prostora za Miklavža in Božič

prodajam narejene obleke, zimske suknje, pelerine za gospode in dečke
:: kakor tudi najnovejšo ::

konfekcijo za dame in deklice.

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19

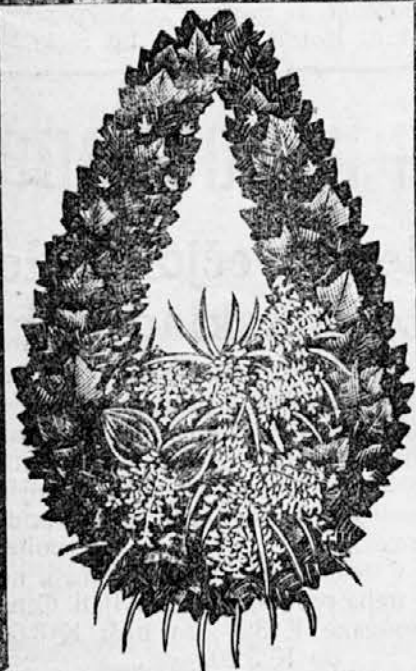
Za jesen in zimo:

bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse moderne nakitne predmete. **Damske klobuke in čepice**, kakor tudi za otroke. **Vse športne predmete v oddelku za gospode:** klobuke, cilindre, čepice, kravate, zimsko perilo, rokavice, dežnike, palice, pletene telovnike, kakor tudi vse najnovejše potrebščine za gospode v modni in športni trgovini

P. MAGDIČ, Ljubljana

nasproti o. kr. glavne pošte.

6

Cene brez konkurence!

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in
trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Največja božična okasion prodaja

v konfekciji za dame in deklice, ter
izgotovljenih oblek za gospode, dečke
in otroke. Primerna koristna darila.

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIČ,**

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu

priporočam staroznano

dobro gostilno

kjer točim le najboljša naravna vina,
več vrst najfinejšega mošta: prose-
karja, ljutomercana i. dr. od velepo-
sestnika grofa Fr. Attems iz Spiel-
felda (Štajersko).

Izborna domača kuhinja. Cene
52-5 najnižje.

Hotel „Lloyd“

sobe za prenočišča

v najlepšem redu po zmerni ceni.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Senčnat lep vrt. V sredini mesta.

Ljubljana

sv. Petra cesta 9 in Miklo-

šičeva cesta 11,

nasproti hotela „UNION“.

Karol Počivaunik.

Gričar & Mejač

v Ljubljani,

Prešernova ulica

priporočata

zimske suknje,

zako iz lodna,

s sukneno ali kožuhasto podlogo,

pelerine, domače

suknje itd. itd.

Najpripravnejša darila
za Miklavža in Božič!!

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska štev. 118.

Najmodernejše črke.

Litografija.

— Poštne hranilnice štev. 76.307. —

Delniška glavnica:
K 5,000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.